

EMPORDÀ FEDERAL

Preus de suscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 "

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Número solt 10 cents.

» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 12 Agost 1911

Núm. 20

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÀSTICA
Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA
Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS PUIG PARÍS

Carrers GERONA, 13
PRESÓ, 4 FIGUERES

LA SUSTITUCIÓ DELS CONSUMS

Informe de "EMPORDÀ FEDERAL"

Señor Alcalde Presidente del Ayunta-
miento de esta ciudad.

Al acudir gustosamente á la información pública abierta por el Ayuntamiento de su distinguida presidencia, creémonos ante todo obligados á felicitarle por el buen acierto que ha tenido esa corporación, al instaurar una práctica democrática de uso corriente en otros países y aun en España mismo, pero nueva en nuestra ciudad y de la que cabe esperar en el porvenir, frutos provechosos para nuestro pueblo.

Nadie más indicado que el pueblo mismo para emitir su opinión y hacer oír su voz en todos aquellos asuntos que por lo extraordinarios ó imprevistos, se salen de la esfera de acción de las entidades encargadas de administrarle y dirigirle. Y nada más seguro y satisfactorio para aquellas entidades, que conocer la opinión popular, en cada asunto y en cada instante, para obrar acertadamente.

Aun siendo tal vez impropio el no sujetarse estricta y concisamente al asunto objeto de la circular con que nos ha honrado, hemos de permitirnos consignar nuestra protesta por el procedimiento tacaño, vago é injusto que el Gobierno ha señalado para resolver (sic) la cuestión de los consumos.

El establecer diferencias de plazos y de recursos según sean ó no las poblaciones capitales de provincia, es una desconsideración indigna para las poblaciones de la índole de la nuestra.

Implica cobardía el haber buscado re-

cursos con que substituir los actuales ingresos de consumos, pues á nuestro entender, el Gobierno venía obligado á realizar economías que aliviasen de verdad al contribuyente. En Guerra, Marina, Clases pasivas, Culto y clero y aun en algún otro capítulo de los Presupuestos del Estado, cabría sin duda encontrar de sobras, las cantidades que son necesarias para suplir el impuesto de odiada tradición.

No ya la cuestión de los consumos sino todas las de orden económico-administrativo, se resolverían sencillamente abandonando el actual sistema unitario centralizador, y reconociendo la más amplia autonomía á Regiones (Naciones españolas) y Municipios.

Poseyendo la facultad los Municipios de administrar libremente sus rentas y crear aquellas contribuciones ó arbitrios que fuesen indispensables para cubrir sus atenciones y satisfacer el cupo que le hubiese sido designado para contribuir al sostén de las cargas generales de los Estados, sería de esperar que todos los Ayuntamientos se ajustarían mucho mejor que hoy á las necesidades de sus administrados.

Reconociendo la mayoría de edad á los pueblos y abandonando absurdas é interesadas tutelas, nos acercarfamos á la equidad y justicia que en el orden tributario al igual que en los demás de la vida nacional, debiera reinar para bien de los ciudadanos.

No siendo bastante poderosos para transformar, cual fueran nuestros deseos,

toda la organización del Estado y debiendo aceptar el actual régimen tal como nos lo ofrecen, no será impedimento para trabajar por su desaparición, el que colaboraremos en la aplicación de las leyes con el fin de que estas causen al pueblo el menor perjuicio posible.

En este sentido pues, vamos á exponer nuestro leal saber y entender entrando de lleno en nuestra información.

No conviene al Ayuntamiento acogerse al artículo 17 de la ley de 12 de Junio último, si al realizarlo no puede contar con otros recursos que los señalados en los artículos 3.º y 6.º de la misma.

Los citados recursos son insuficientes á todas luces para cubrir con ellos las atenciones del Presupuesto municipal que hoy se ven atendidas por el rendimiento de consumos.

Es con verdadero disgusto, con honda pena que emitimos esta opinión, formulada después de larga meditación y de verdadero empeño en querer encontrar manera satisfactoria de llegar á la abolición del Resguardo y fielatos. Pero consultados los datos que nos hemos podido proporcionar, calculados serenamente los rendimientos posibles con sujeción á los nuevos preceptos, hemos llegado á la conclusión ierminante ya expuesta, ó sea, de que los nuevos arbitrios y recargos á crear, no da: de mucho la cantidad limpia que hasta hoy ha rentado la administración de Consumos.

A fin de demostrar que nos hemos preocupado del asunto, presentamos el

estado de los resultados probables que podrían dar los nuevos arbitrios.

Pesetas

Recargo del timbre en espec- táculos	4.000,00
Impuesto sobre consumo, gas y electricidad	10.000,00
Patentes sobre bebidas espi- rituosas etc.	4.000,00
Arbitrio sobre carnes frescas y saladas	50.000,00
Arbitrio de inquilinatos . . .	12.000,00
Recargo contribución indus- trial y comercio	16.781,00
Impuesto sobre carroajes de lujo y otros.	2.000,00
Impuesto sobre casinos y cí- culos de recreo.	2.000,00
	100.781,00
Cantidad que debería dar el repartimiento general. . . .	124.863,90

para llegar á la suma de . . . 225.644,90 que es la calculada en los presupuestos actuales después de deducidas las 50.730 pesetas que importan la adminis-tración y Resguardo. A nuestro pobre enteder el repartimiento no puede dar la cantidad de 124.863,90 en las condiciones con que viene limitado por el artículo 14 párrafo 4.º El 1 y 1/2 por ciento de las utilidades muy difíciles de calcular en Figueras no alcanza más allá de 70.000 pesetas y teniendo en cuenta que las demás cifras antes expuestas son el resultado de un cálculo al máximo en cada caso, tendríamos asegurado un déficit ini-

cial de 54.863,00 pesetas, que el Ayuntamiento se vería obligado a cubrir, recurriendo a la creación de otros nuevos arbitrios que pesarían indudablemente de un modo insopportable sobre la clase de pequeños industriales y comerciantes que son el nervio de la vida en nuestra ciudad.

Por el expresado motivo y por no quedar favorecida la clase obrera con la rebaja de los artículos de primera necesidad salvo el vino (ya que la carne debería continuar tributando), y vendría además recargada poco ó mucho con el arbitrio de inquilinato y el repartimiento, es por lo que, modificando, muy á pesar nuestro, nuestro criterio sobre este particular, creemos de nuestro deber informar en el sentido de continuar en el año 1912, cobrando los consumos como hasta el presente; debiendo no obstante el Ayuntamiento, caso de no obtener la asimilación que ha solicitado, pedir al Gobierno la facultad para los años sucesivos, de poder aplicar el repartimiento en las condiciones que marca el Reglamento de consumos, ó bien, en la latitud que el buen criterio del Ayuntamiento juzgue necesario, á fin de poder renunciar á todos los pequeños gravámenes de nueva creación, que solo han de servir de perturbación y en ningún modo de fuente de rendimientos.

Si nada de esto se alcanzare, sería indispensable esperar á que desapareciese la obligación de pagar el cupo del Tesoro, y entonces sí que, aunque no muy sordamente, alcanzarían los nuevos recursos á igualar los actuales rendimientos de consumos.

Teniendo en cuenta que los Ayuntamientos se mueven ordinariamente dentro de una gran escasez de medios y que diariamente se les exigen mayores atenciones, resulta aventurado un cambio sobre bases tan poco fijas como las que ofrece la actual ley de substitución de los consumos de 12 de Junio último.

Es cuanto tenemos que informar.

Viva V. muchos años.

Agosto, 11—1911.

LA REDACCIÓN.

Informació pública

Además dels esmentats en nostre darrer nombre, s'han presentat a l'Ajuntament un informe del «Liceo Figueurense», excusantse d'informar, i un, firmat per bon nombre de socis de «La Erato», opinant en el mateix sentit de la majoria que aprovà la proposició Lloveras en la reunió del Centre d'U. F. N. R.

Impresions i Notes

L'acció internacional dels obrers contra la guerra del Marroc es un fet que'n dona gran satisfacció.

«La vaga general no serà una menassa vana sino una realitat que fassi entrar en raó als governs». Així s'ha expressat un dels sindicalistes francesos. Es molt esperansador el pensar que efectivament l'acció dels obrers, mes a mes essent internacional, pot esser una realitat que s'imposi als governs. Això significa la existència d'una forsa internacional, forsa al servei del poble, o en altres termes, significa que 'ls pobles ferán la seva santa voluntat contra els intents de les oligarquies, contra els plans dels governs, mes amantens a subjectar-se a vells convencionalismes que a les aspiracions de la massa d'homes que regeixen. La ven del proletariat serà mes forta que la dels canons.

**

An aqueixos radicals de per riure que van contra l'Nacionalisme, en defensa de una patria artificial obra de les monarquies absolutes, cal que 'ls hi repetim una frase d'un dels oradors socialistes del miting celebrat a Madrid contra la guerra.

«Nosaltres, com internacionals, de-

bém proclamar el dret de totes les nacions a esser lliures i REGIR-SE PER SOS NATURALS.

Heus-aquí una definició del nostre nacionalisme; així es també un dels principis del federalisme. Per nosaltres, no es res de nou, sabiem que les nostres idees en quant a l'organització dels Estats o en quant a l'agrupació dels pobles com mes àcrates siguin els regims mes s'acostaran al nostre ideal nacionalista. Perque nacionalisme e internacionalisme son dues coses perfectament harmòniques.

En Pi Margall en la seva obra «Las Nacionalidades» comensa dient: No estic per els pobles grans: estic mes per els petits.

**

Altra vegada els còdics militars son cosa d'actualitat. Les converses i els periódics tenen per tema principal el succés del «Numancia» i el fusellament del fogainer. En Canalejas se'n emporta moltes censures; tot es retreure-li el seu liberalisme.

Això 'ns dona l'impressió de que la nomenada opinió pública, que ja es femenina de nom, es mou com una dona històrica; ara tot es esvalotar-sé, i demà ja ningú parlarà de la veritable causa de la tragedia del «Numancia» continuació d'altres.

En cap cas com en aquest, en que deplorém la crudeltat i l'anacronisme dels codis, pod aplicar-se am mes justícia aquella dita ja tan repetida pro ben certa: «els pobles tenen les lleis que's mereixen.»

I no 'ns hi emboliquem mes.

**

Allò de manifestar sorpresa de que 'n Canalejas obri tal com en Maura, ens sembla que no es serio; en el Congrés espanyol en Cambó ja l'va jutjar tal com es. «No us recordeu que va dir que les idees de 'n Canalejas eren velles, eren quimeres rancies que no poden inspirar ni entusiasme ni confiansa?»

En Canibó am semblants paraules va interpretar el nostre pensament.

J. B.

Mercat del dia 10 Agost 1911

Blat.		Hectolitre	19'09 a 19'69
Ordi.		"	11'25 a 00'00
Civada.		"	9'69 a 10'63
Moresc.		"	16'88 a 17'50
Mill.		"	18'75 a 00'00
Panís.		"	18'75 a 00'00
Mongetes.		"	33'75 a 37'50
Mongets.		"	32'50 a 37'50
Faves.		"	14'38 a 14'69
Favons.		"	17'50 a 00'00
Vesses.		"	18'44 a 19'69
Sigrons.		"	31'25 a 36'25
Patates.	qq. mètric	"	6'82 a 7'22
Oli.	Hectolitre		104'84 a 108'88
Porc els 10 kilos pes en viu.		"	13'00 a 13'75
Xais de llet.		"	16,00 a 20'00
Oques una.		"	4'00 a 6'00
Conills, parell.		"	3'00 a 5'00
Anecs.		"	4'00 a 6'00
Gallines.		"	7'00 a 9'00
Pollastres.		"	3'50 a 5'50
Ous, dotzena.		"	1'25 a 1'30
» compte.		"	38'00 a 39'00

LA PRIMERA OMBRA

per Camille Mauclair

René Chavaines, llegia el diari a la vora del foc i aprop d'ell, la seva esposa Lucile fullejava revistes. Sopatadament, ell va retener una sorda exclamació.

Lucile aixecà els ulls:

—Que hi ha!

—Oh! res... Es a dir la Germaine... saps.

—Si, i que?

—Es morta.

Lucile mirà a son marit i digué dolsament:

—Pobre dona...

I reprengué:

—Era ben jove. Que ha tingut?

—Una febre tifoidea... Trenta quatre anys...

Hi hagué un silenci perllongat. René Chavaines somniava. Lucile reprengué, am sencillesa.

—T' havia fet sofrir molt. Empró comprehension qu' aixo t' hagi sorprès. Es natural que tu en tinguis sentiment...

—Ca no! Absolutament no 'n ting, digué vivament.

—No diguis pas aixó, René. Aquesta dona ha ocupat un lloc preeminent en la teva vida, i tu no m' has deixat ignorar-ho. Es natural que la seva mort impensada te desperti recorts i t' entristeixi. Per què amagarten? Creus tu que això m' ofend? Jo ja sé qu' aquella passió es morta i que tu m' estimas sincerament. Aixis doncs?

Ell s'obstinà.

—Jo t' asseguro que tot això me deixa indiferent.

—Prou ho he vist, quant has deixat el diari...

—Evidentment, m' ha sorprès... La visita del nom imprés... Pro rés mes. Qu' et penses tu!... Tot allò es ben lluny.

—Pas tant com aixó. Cinc anys.

—En cinc anys, s'oblida, s'enterra...

—No diguis pas aixó.

—Enfi, jo t' asseguro...

S' aixecà, caminava nerviosament.

Ell s'entossunia en la seva resolució d'amagar a la seva esposa, l'emoció que l'havia ferit. Ella s'ofendria sensa manifestar-ho, ella parlaba aixis per pura generositat, era precis que no sospites del seu sofriment.

I es posà a parlar, per amagar el seu malestar, am la vehemència d'un home que se defensa.

—Jo t' asseguro, qu' això m' es indiferent. Per altre part jo no vaig tenir per ella mes qu' una passió sensual. Jo mai la vaig estimar de cor, com jo t' estimo, això no té comparació. I m' en havia fet tantes! No, no, verdaderament em pots creure...

—Ja t' crec, René,—digué Lucile amb tranquila tristesa.

—Tu 'm creus am restriccions i això m' enfada.

—Pro no home.

—Si, jo ho sento. Tu com ets pura no pots comprender qu' aquesta classe de dones, no deixin senyals en l'anima. No se les pot estimar. Ella era intel·ligent, molt bonica, lluïda, empró malgrat tot, era una irregular, una *cualsevol*, diguem la paraula. I aixis...

Va continuar algunes frases de moral burguesa, que pronuncià am la dignitat que requereix un home casat, pare de dos fills, i el seu discurs li va semblà que feia efecte. Lucile se quedà silenciosa, com sensa saber que dir. Creient haver-la convençut, s'hi acostà:

—No parlem mes de tot això, la meva estimada. Tu ja saps que no he estimat mai ningú mes que tu i ara no t' facis cabories...

I ella després de tornar el petó que fer vorosament li feu son marit, respongué sincerament:

—Jo no dupto ni em faig cabories. Pren el teu the tranquilament, m' en tinc d'anar a cuidar els petits.

Sol, Chavaines, no retingué mes ses llàgrimes. El pensament de Germaine morta, el corprenia. Empró estava condit, tenint haver persuadit a la seva esposa. Se creia haver-ho fet bé, de mentir, de bona manera. Ell ja s'arreglarà am sa tristesa; amb el temps tot passa. Malgrat aquestes reflexions sentia l'esencia de la seva persona trasbalsada a l'ideia de la persona adorada i ja en els dominis del no res, qu' hauria dessitjat poguer-se expandir, plorar lliurement. La seva muller era la única persona digna de comunicar-li lo que li passava, i la sola a qui ell no jutjava possible fer-li la confidència, i sentia amb irritació la necessitat d'amagarsen. Als primers temps de la seva unió ell havia cregut lleial explicar a la nova esposa els episodis dolorosos de les seves relacions íntimes, empró are sentia una indomable vergonya, una por imprecisa el disuadia de confessar l'emoció present. Era meller procurar la confiança, abans que tot. Lucile no havia mai temut qu' ell pensés encare en l'antiga querida; empró es pot sap'guer mai si el cor d'una dona delicada sent gelosia per un recort que la mort fa sagrat?

Lucile devant sos infants ja dormits somniava amargament i s'estremia dels seus pensaments. L'actitud del seu marit

la feria. Ella hauria trobat més sensibilitat humà, digne del llur mutuu amor qu'en René li hagués dit: «sí, sento tristor, el passat se revetilla, com que tu em comprenes, et prego de consolar-me.» Am quin amor, desitja de tota complicació romàntica, li hauria ella obert sos brassos! Empró ell disimulava i no dubtava pas en renegar una passió que l'hi havia enlluernat sa joventut, ell en parlava quasi am despreci, amb una lleugeresa afectada, d'una morta per la que, ell havia fet, segons propia confessió, tots els sacrificis i totes les follies. Es que la enganya i estimava encara aquella dona després de tants anys de matrimoni, fins al punt de temers trahir aquell amor confessant una tristesa ben natural? I en aquest cas quina desconfiança vergonyosa, quines ganas de mentir? Es que pot esser tenia l'anima tant esquifida per excusar-se un recort inocentment dedicat a una desapareguda i judicava qui sap si ella era també prou esquifida per sentir-sen agravida? Per altre part, en René havia veraderament oblidat, fins al punt de no sentir la mes petita pena al enterar-se de la trista nova, arribant a tenir el coratje de bromear, de renegar-la? Quin egoisme aleshores! Ella recordava amb angoixa l'expressió d'en René, a la vegada dura i falsa, la seva prèssa en disculparses, a protestar d'una accusació imaginaria. Ella en sofria de la banalitat dels seus conceptes. Perque no havia tingut un moment de franquesa, perque havia volgut representar la comèdia de l'indiferència? Empró pot esser ell no havia sentit res i amb aquesta idea Lucile se sentia l'anima mes llorda i mes freda encara. Un pensament s'imposava a n'ella, «Ell no m' estima; jo no soc pas la seva amiga. I ell creu estimar-me? Pro, quant jo hagi desaparegut, alguns anys mes tard, ell pot esser parlarà de mi a un altre, dela mateixa manera, me renegarà amb el mateix somriure forçat, jo no seré res... per ell... Perque no te de ser això? Ell bojament estimat a n' aquesta Germaine, això es correcte, i no obstant heu-vos aquí com en parla. De quina manera els homes parlen de les dones qu' han estimat! Jo no seré mai de les que senten plaher escoltant trepitjar un amor que precedí al meu. Perque René no comprendeu això es qu' em desconeix o em creu egoista i ton-ta. De tots modos, obra mal, el ser que jo estimo obra mal...» Varies vegades ella pensà en aixecar-se, anarsen am son marit, agafar-lo pel bras i dir-li «Plora! Confiat en mi? Que no veus que prefereixo consolar-te que no pas creuret sense cor!» Ella no s'hi atreví temerosa de trobar encare la disimulació i la reticència...

René Chavaines restà llarg temps sol. Quant arribà a la cambra d'abdos s'havia compost una actitud calma, quasi engossada. La seva esposa esperava una confessió, una paraula qu' allunyés el malentès, mes ell no descobrí gens el seu estat d'esperit i els llums apagats, resoltament, am l'aplom d'un marit enamorat i platxeriós, l'abraçà. Docil, muda, infinitatament trista, ella va cedir, tot pensant en la morta, l'adorada, l'oblidada, mentres qu' aquest home reprenia la vida acostumada sense el pudor, la delicadesa d'un recort... I en aquesta possessió am la qu' ell creia endormir tota sospita, les seves ànimes se desuniren.

T. DE P.P.

Junta Municipal de U. F. N.

La discrepancia de criteris que ve notantse entre aquesta Junta i el Partit, ha fet que's creiés aquesta privada de la força moral tant necessària per l'actuació representativa de tota entitat democràticament constituïda. Al considerar aixis els individus que la formen, i no volent esser obstacle en la bona marxa del Partit, quin, al disposar de ciutadans posseïts de la seva confiança, ha d'esperarsene

majorment la realitat del bon èxit que s' desitja, han creut convenient posar llurs càrrecs a la disposició dels corregidors, i pera quin fi se's convoca a ELECCIONS pera l diumenge dia 20 del corrent, de 2 a 4 de la tarda, en el CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÉS.

Figueres 1.er Agost de 1911.—P. A. de la J. M.—El Secretari, M. Moncanut.

SPORTS

Campeonato de la Provincia de Gerona y Copa Griffon

Aquesta carrera fou disputada entre els 15 corredors següents; de 2.ª categoria: Barnola, Pallarés, Stork, Planells y Brugada, (Campió de l' Empordà en 1910 i en 1911) i de 3.ª categoria: Domènec Ferrer, Casadevall, Domènec Homs, Fortunet, Soler, Fajol, Badosa, Ginjaume (Campió del «F. S.» 1910-11), Llinás i Soca.

Com que no hem vist les fulles dels controls no podem fer una ressenya distinguda dels diferents episodis de la carrera, de la que sols marcaré les línies generals.

A la sortida, En Pallarés obra la marxa i a un tren bastant dur se'n emporta als corredors fins al pas a nivell del Pont del Princep, ahont En Barnola i pochs segons després En Fortunet son els primers en saludar el pis polsós de la carretera. En Badosa, En Casadevall, En Fajol i alguns altres, passen un xich ressagats, alguns per reventament de neumàtic i altres per no esser de talla a resistir l'esforç atlètic dels leaders.

Del Pont del Princep a Torroella comença la selecció dels bons, que formen un grup constituit pels cinc corredors de 2.ª categoria i En Domènec; segueix a 100 metres, el grup de les mitjanies i un bon tros distanciats se teixeix i destexeix el grup dels dolents i dels desgraciats.

De Torroella a Sant Pere, els de devant ja no van junts, prenguent la devanteria En Stork, seguit a pocs metres d'En Brugada i En Planells i un xich més enllà d'En Pallarés, En Barnola i En Domènec. Aquesta part de la carrera va senyalada per un fet de relleu: l'aparició d'un motociclista foraster, vinguent contra direcció a procurar per tots els medis el triomf de la casa Griffon, remolcant an En Barnola i En Domènec, lo que permet que l'primer nomenat atrapí de nou als devanters i logri classificarse bé a l'arribada.

El tres de Sant Pere a Figueres, senyala la marxa triomfal d'En Stork i el calvari d'En Brugada que malmena la roda devantera. Aquest últim tindrà els seus èmuls a la retaguardia, donchs En Badosa i En Fajol trovarán la manera de perdre el temps a inflar càmaras en aquet trós de la carrera.

A l'arribada, cap embalatge interessant doncs tots venen de un en un, establintse la següent classificació general:

1. Stork, del team del «S. C. E.» en 1 h. 12'20" 4/5 (bicicleta Coll.)
2. J. Barnola, del team del «F.-S.» en 1 h. 15'21".
3. M. Planells, del team del «F.-S.» en 1 h. 15'26".
4. J. Brugada, soci del «S. C. A.» en 1 h. 15'46".
5. J. Domènec Ferrer, soci del «F.-S.» en 1 h. 17'15".
6. J. Pallarés, del team del «S. C. E.» en 1 h. 20'40".
7. R. Soca, en 1 h. 24'31".
8. F. Llinás, del «F.-S.» en 1 h. 25'3".
9. J. Ginjaume, del «S. C. E.» en 1 h. 29'13".
10. J. Domènec Homs, del «F.-S.» en 1 h. 30'16".
11. P. Soler del «F.-S.» en 1 h. 33'48".
12. Fajol, en 2 h. 19'2".
13. A. Badosa, del «S. C. E.» en 2 h. 19'4".

An Badosa el sportmann més eclèctic de l'Empordà (doncs a més de bon ciclista es recordmann de carreres a peu del «S. C. E.» i Campió Emporium 1910-11 de natació), li ha tractat fer de lanterne rouge.

Tots aquets corredors han guanyat premi, corresponent a En Stork el títol de «Campió de la Província de Girona», una copa del «F.-S.» i les 25 ptes. en metàlic del Ajuntament de Castelló. La «Copa Griffon» reservada als corredors de 3.ª categoria la guanya en J. Domènec Ferrer, junt amb el premi del «S. C. E.».

A la nit hi hagué banquet al Comers, assistint-hi, entre altres, els Srs. de Careaga, president del «F.-S.», Larache, Galiardo, Stork (venedor de la carrera), Botey, Brugada (Campió del Empordà), Coll, constructor de la bicicleta guanyadora, Planells, Pagés, Marqués, etc., etc.

Aquesta carrera que s' anunciava com havent d'obtenir un èxit sorollós, fou en part deslluïda pel mercantilisme dels representants de la casa Griffon que semblava s'havien proposat de totes maneres ferla fracassar, posant en un te-

rreny forsa equívoc la probitat *sportiva* del «Figuers-Sport» que degué trovarse sorprès en la seva bona fé.

Tots els que presencien la sortida podrán ferse carre de la ràhó de lo dit, recordant no més els incidents que s' produïren. Pera acreditar la marca Griffon, tots els medis eren bons: llicències de la «U. V. E.» a nom figurati; bicicletes Peugeot i Gladiator, amb la marca amagada per una cinta, eren inscrites com a Griffon; remolc de dos corredors de la casa Griffon per una motocicleta i no vuy posar, etcetera, etc., perquè aquets etceteres, se referrien a fets, qu' encare que segurs, are ja no's poden evidenciar.

Per lo que s' refereix a la primera de les infraccions senyalades, el cas ja fou degudament solucionat a la sortida, detingut al corredor Fabregat.

De les bicicletes apòcrifes, quasi ni se'n parla, encare que el Jurat tenia la obligació d' enterarse bé de les marques al precintarles. Podrà alegar que no se li denuncià el fet, prò això seria declarar-se *incompetent*, doncs el fet saltava a la vista (com els gats), o bé demostraría que hi havia *confabulació*, mentres que per are no més se'l pot titular de *negligent*.

Del entrenament d'En Barnola i En Domènec, els corredors feran la deguda reclamació al Jurat i aquet a l' endemà, falla a favor..... d' En Barnola i En Domènec. No sabém perquè. Sembla que l's corredors marxaren de Figueres amb la promesa de que En Barnola seria descalificat, prò entre l' Jurat i els mateixos infractors dels reglaments s' arreglà la cosa, i En Barnola tindrà (o ja l' té) el premi, i els altres... els altres, perquè marxaven.

TRICEPS.

DE LA CIUTAT

Sempre justiciers

No tot han d' esser censures pels nostres agutzils municipals. Quan veiem que compleixen be son deure, també sabem aplaudir-los.

Diumenge prop-passat, a les set del matí, se promogué un esvalot mes que regular, per una dona de les nomenades *presidaries*, que no volia obeir les ordres que li donà l' agutzi Mallard de que s' retirés de vendre a la Plaça de la Constitució i de que privés a un seu baiet d' anar pidolant fruita i molestant a les venedores de la esmentada Plaça.

Amb l' arribada de l' inspector Dalfó s' acabà l' aldarull que durà una mica massa. En Mallard estigué digne i correcte; pot-ser massa correcte tractantse d' una dona escandalosa.

**

Un tal Andrés García Caballero, d'uns 25 a 30 anys, anava captant pel carrer de Perelada, el dimarts passat a les 9 y mitja del matí. Amonestat per l' agutzi municipal Pujades, s' insolentá dient qu' ell feia lo que li donava la gana i que ningú en tenia que fer res. Novament advertit i no volent creurer, l' agutzi anà en busca de quart i ajuda a Cà la Ciutat d' ahont ne tornà acompanyat del masser Bernet i entre els dos reduiren al foraster que no volia sotmetres a les disposicions locals. Fou portat a passar unes hores al *Staro* i expulsat després de la Ciutat.

Així ens agraden els agutzils, complicitors i trevalladors, i no porucs i mandrosos com algun que 'n coneixém.

Pera l' senyor Vergés

Comprendrà aqueix bon senyor que als llegidors d' EMPORDÀ FEDERAL els hi hauria de resultar enutjosa una discussió entre «El yo». Per altra part, el nostre Director està molt enfeinat, pera que pugui dedicar-se a n' aqueixes nimietats a que vol portarlo el Sr. Vergés.

No extranyi, doncs, que no contestem punt per punt lo que 'ns digui.

Si ell, no sabent com omplir el periòdic, vol continuar, que vagi dient. Quan trovem un extrem digne d' esser contestat, ja l' avisaré.

Imprudència?

El dijous últim en el carrer de Caamaño un home volia fer desapareixer la por que un cavall seu tenia dels automòbils, i en el moment que l' posà fit a fit del *auto*, aquet comensà a roncar, espantantse l' animal, i passant el carro de que tirava per demunt del carreter.

Sortosament sembla que les ferides foren lleus.

Se ns prega

Ens ha visitat l' empleiat que cuida de les habitacions destinades als pobres en els Caputxins, pera que desmentim les insidioses i falses afirmacions que fà «La Razón» sobre l' higiene d' aquell establecimiento, el que, segons ens diu, els senyors d' aquell periodic mai s' han donat la modestia de visitar pera després poguer escriure ab fonament, en lloc de tergiversar la veritat, com ho han fet.

Obituari.

El nostre corregidor Antoni Trulls ha mort. Era persona de moltes simpatias, fent això que sia mes sentida la seva peruda.

Rebi sa familia i especialment son fill, nostre amic Bartomeu, l' expressió de sincer condol.

Mes d' Higiene

A San Feliu de Guixols han resultat intoxidades 21 persones. Per tal motiu, l' Arcalde ha manat practicar un escrupulós recorregiment en tots els establiments que venen articles de menjar i beurer.

De nostra ciutat, s' ens diu que hi ha una passa que mata moltes gallines. No salts ens atreví a preguntar: ¿Ahont van aqueixes gallines?

I ja que s' ens presenta ocasió, referim-nos nostra petició de que s' fassi servir l' escorxador de gallines, expressament construit, i que l's Veterinaris siguin rigurosos i que ho sigui també l' Arcalde ab les infraccions.

Focs

El passat diumenge, desde la carretera del Castell, s' oviraven dos focs d' importància que abarcaven considerable extensió.

Abdós eren cap a l' indret de San Quirze (Culera).

Es de notar que cada any en aquesta temporada soLEN apareixen en el Pirineu. SoLEN atribuirse als pastors.

Darrerament a Espolla han sigut detinguts Francesc Costaseca y Josep Cristina per suposada complicitat en altres focs.

Xibarri

Els vehins del carrer del Col-legi estan molt queixosos d' uns *fulanos* que hi armerí escandols, accompanyats de certes paraules i actituds mes propies d' altres llocs hont, pera *expansión y solaz*, sol concorrer la juventut.

Cal que acabi doncs el xibarri o sinó.... tornaré a queixarnos.

Parlem de l' «Higiene»

Mentre les colonies escolars de Barcelona deixen d' estuejar a Ceret, com a mida de previsió pels cassos d' cólera en la veïna nació registrats, una peregrinació té lloc a Lourdes ab assistència —com sempre—de gent de totes parts. A veure si el miracle serà la propagació d' aquells peste en els llocs fins ara nèts.

Suposem que «La Veu» d' aquí no veurà en això cap irreverència i que per aquell cop al menys, convindrà ab nosaltres que no son aquestes les mellors circumstancies pera reunir-se gran nombre de personnes procedents, inclòs, de llocs infestats.

Senyor Gobernador, sobretot vigilancia en la frontera, puig fins se parla d' algú cas ocorregut ben apropi de casa.

Suicidi?

Aquet dia vā trovarse negada en el Viver de l' Eloi una dona de mitjana etat anomenada Joaquima Montalat, suposantse qu' es tracta d' un suicidi, encara que s' ignoren els móvils que li feren pender tant extraordinaria resolució.

DE LA COMARCA

De San Miquel de Fluvià

He llegit les regles d' higiene publicades en son periodic i elles ens mouen a parlar del perill que representa per la salut pública de nostra vila, la cloaca procedent de la casa del carrer Major, hont habita la Guardia Civil, i el rentador del paratge de «La Font», quinse aigües corrompudes, ab les actuals calor, son excellent vehicol pera la propagació

de tota malura en aquets moments que el cólera se va extenent i la ciència recomana ab insistència els medis per combatre la propagació.

Tots els veïns d' aquet poble quedarien molt agrafits á la Junta local de Salut, si aquesta prenia les mides que calen, fent desapareixer els perills aludits.

M. S.

Sant Climent Sascebas

Sr. Director del EMPORDÀ FEDERAL. Figueras.

Muy Sr. mio: En una de las columnas de su periódico de números anteriores leo una información acerca del servicio de correos de la Comarca que no es exacta en sus afirmaciones, y en su virtut me permito llamar la atención de esa redacción á fin de que tenga á bien publicar la presente carta.

En dicha información se atribuye de mal servicio de un peatón por causas injustificadas, una; el que las cartas llegan á su destino con dos ó más días de retraso, otra; la de que el peatón no sabe leer, cuando esta, lo prueba plenamente la obtención del destino, y en cuanto á la del retraso lo prueba el sello Estafeta de salida.

Basta leer la información que nos ocupa para convencerse que el legislador trae consigo una mala intención con decir que con mucha frecuencia la cartera de San Clemente Sascebas que debe salir á las 11 de la mañana, aún está en Figueras á las dos de la tarde para atender asuntos particular; y no es así, por cuanto no pasa un solo día que á la hora de salida, doce ó doce menos cuarto no salga la cartera correspondencia de Figueras.

Para terminar bástame decir que el informante carece de práctica en el servicio de correos.

El Peatón,

JUAN GADEA.

A Figueres també 'n passen.

Passa un senyor per devant de la botiga:

—Hola Pepet quan heu arrivat?

—Ahir.

—I doncs què ha provat be?

—Divinament. Ha sigut un viatge deliciosissim. Casi sempre hem anat ab exprés. Sols alguna vegada, perque els empalmes de tren ho feien necessari, agafarem el mistic.

—¡.....!

Passa un altre senyor:

—Adios, D. José.

—Adios, amigo, hasta el domingo próximo.

Cine del Teatro Principal

Grandes funciones de Cine y Varietés para hoy domingo tarde y noche, lunes noche, y martes tarde y noche.

Monstruosas y sorprendentes atracciones tomando parte en ellas el transformista imitador de Fréjoli,

MR. ROBERTK

y la encantadora y simpática artista,

MISS OLGA

quién dará á conocer entre otros números el elegante y atractivo de La Muñeca eléctrica.

EMPORDÀ FEDERAL

JABÓN-CATALONIA

¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES

JUAN BOSCH, Figueras

Calle Concepción, 8 y 10

Plaza Constitución, 16

MARCAS REGISTRADAS ** PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA

DE

❖ Jaume Navarra ❖

Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERES

Últimas novedades en Bisutería, Vanos, Paraguas y Sombrillas ☺ Juguetes de todas menas

RICART YMBERT

Representant de Cycles Sanromà
y de la Lámpara Z.
Preu 2 ptes.

Patins Brampton
Maquinaria, Material
y ventiladores eléctricos

DROGUERÍA

Antonio Giménez

Artículos para la Fotografía

Sociedad Anónima CRÓS

ABONOS QUÍMICOS

CARLOS REIG

Calle de la Rutlla, núm. 13, FIGUERES

Azufres, Sulfatos y semillas de selección imitable.

ANTIGUA Y ACREDITADA

FARMACIA

DE

R. MARTIN

(Succesor de Deulofeu)

ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ

DE

J. GUILLAMET

Mineral Cok y vegetal

CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS

Servei á domicili

Deposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Fábrica de Chocolates de

PEDRO VINTAS

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR

CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERES

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

J. Fonolleda Serra

Barcelona

Unica casa que garantiza los artículos en oro chapado.

Deposit de coronas mortuorias.

Casa especial en guantes, Quincalla, Mercería, Bisutería

Emili Senmartí

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3

Banos, Paraguas y Sombrillas ** Perfumería del País y Extranjera

Casa especial en novedades para modistas.

DISPONIBLE

TRANSPORTS
DE
BENET DEUSEDAS
PALAU, 14, (Rambla) ☺ FIGUERES

Especialidad en Maquinaria Agrícola de la casa WOOD de New York

Agricultores y demás personas aficionadas en maquinaria!
Paseo á ver las máquinas (fent comparaciones ab todas las otras) i demaneu Catalaços.

Exposición i venta tots els mercats i días de fira,

J. Fajol, Rutlla, 25, FIGUERES.

COLMADO COMESTIBLES
INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LICORES Y VINOS
LA CUBANA
Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
Recomiendo el chocolate Angelical vainilla.
NUEVA, 5 y 7, FIGUERES

SEÑORES: visiten los grans Magatzems LA CONFIANZA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.

FILLS DE JOSEP MASSOT

Preu fixo en xifres coneigudas

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL

CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERES

Gran assortit de calsat de todas clases y seccions, tot ell comefecionat ab formes modernes.

NOVETATS EN CALSAT DE SEÑORA PER LA PRESENT TEMPORADA

PREUS REDUITS

JABÓN ALEGRET

CASA FUNDADA EN 1795

FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES
de Carlos Alegret

Despacho: Nueva, 4, FIGUERES

“Daisy”

Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos.
pues basta una sola carga para toda la temporada.

Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'00

Carga de recambio.

0'75

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN

Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueres.

Llibrería-Periódics

FRANCISCO CANET

Pujada al Castell ☺ FIGUERES

Imprenta JOSEP TRAYTER

CERVANTES, 13, FIGUERES

Perfecció i economia ab impresos comercials i de luxe.

Grandes Almacenes

DE
Jaime Matas Hortal

Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueres

Grandes surtidos de novedades para señora
en SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC.

Echarpes gran fantasía

Tules seda bordados para trajes y para blusas

Especialidad en artículos para luto.

PRECIO FIJO

Sastrería La Bandera

LEED Y OS CONVENCERES: Los precios que rigen en esta casa son casi la mitad de los que os cobran otras sastrerías por estar nosotros inteligençios con una fábrica de Sabadell que semanalmente nos remite Novedades.

No olvidéis lo que acabáis de leer, como tampoco que desde esta fecha contamos con aumento de personal en el Taller y un excelente cortador de Barcelona para poder atender á la cada dia más numerosa clientela. Fijaos bien, trajes á mitad de precio

Gran Farmacia y Perfumería “LA CRUZ ROJA”

❖ ❖ MIGUEL VIDAL ❖ ❖

(SUCESSOR DE JOSÉ MONCANUT) — Carcel, 10, é Ingenieros, 11. — FIGUERES

Depósito de Especialidades Nacionales y Extranjeras — Aguas Minerales, Sueros y Vacunas —
SERVICIO FARMACÉUTICO DE PRIMER ORDEN